

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 26 april 2022
Registratienummer	: GZDGWB387974/388013
Voorstelnummer	: RV2022/050
Portefeuillehouder	: Annet IJff
Bijlage(n)	: Bijlage 1 – Landschapsonwikkelingsplan West Betuwe 2022 Bijlage 2 – Ensembleboek De Poort van de Groene Parel Bijlage 3 – Ensembleboek Het Rustieke Hart van de Tielerwaard Bijlage 4 – Ensembleboek Dynamische Stroom van Geldermalsen naar Haaften Bijlage 5 – Ensembleboek Knoopsgat Deil Bijlage 6 – Ensembleboek De Waaldorpen van Ophemert naar Neerijnen Bijlage 7 – Ensembleboek De Lingedorpen van Buurmalsen naar Acquoy Bijlage 8 – Ensembleboek De Korn van de Regulieren en de Diefdijk Bijlage 9 – Landschapsonwikkelingsplan Geldermalsen, Neerijnen, Lingewaal 2008
Onderwerp	: Landschapsonwikkelingsplan West Betuwe 2022

Onderwerp

Landschapsonwikkelingsplan West Betuwe 2022.

Beslispunten

1. Het Landschapsonwikkelingsplan West Betuwe 2022 vast te stellen, als aanvulling op het LOP uit 2008, samen met de zeven bijbehorende landschapsensembleboeken.

Inleiding

Een landschapsonwikkelingsplan (LOP) biedt inspiratie voor projecten om landschappelijke structuren te benadrukken en te versterken. Daarnaast is een LOP een inspiratiedocument om ruimtelijke ontwikkelingen landschappelijk verantwoord plaats te laten vinden. Een LOP werkt dus reactief én proactief.

In 2008 is een LOP opgesteld door de toenmalige gemeentes Lingewaal, Geldermalsen en Neerijnen. Het is één document voor de drie gemeentes. Bij het opstellen van het LOP West Betuwe 2022 is voortgebouwd op het LOP uit 2008. Dat document is daarom opgenomen in de bijlagen.

In het LOP zijn zeven deelgebieden gedefinieerd. Deze worden 'landschapsensembles' genoemd. Per landschapsensemble is een document gemaakt dat concreter ingaat op dat deelgebied. Zo'n document heeft de naam 'landschapsensembleboek' gekregen.

Het LOP is geen toetsingskader, maar gaat over landschapsonwikkeling en over hoe daarbij rekening kan worden gehouden met waardevolle landschappen en landschapselementen. Het toetsingskader is vastgelegd in het erfgoedbeleid. Daarin is, naast archeologie, stedenbouw en bouwkunst, landschap een van de thema's. In het erfgoedbeleid staat beschreven wat waardevol is en dus behouden moet blijven.

Besluitgeschiedenis

2008: Gemeenteraden Neerijnen, Geldermalsen en Lingewaal stellen landschapsontwikkelingsplan vast.

28 september 2021: Gemeenteraad West Betuwe stelt erfgoedbeleid vast.

Beoogd effect

Het karakteristieke van het West Betuwse rivierenlandschap behouden en landschappelijke structuren versterken door zelf projecten te initiëren en door ervoor te zorgen dat ontwikkelingen bijdragen aan het landschap in plaats van hier afbreuk aan te doen.

Argumenten

1.1 De visie op het landschap zoals beschreven in het LOP uit 2008 is nog steeds actueel

Processen in het landschap duren lang en komen in sommige gevallen nooit tot een einde. Het LOP dat in 2008 door de toenmalige gemeentes Neerijnen, Geldermalsen en Lingewaal is opgesteld bestaat uit vier kernpunten:

- Behoud en versterk de kernkwaliteiten van de landschapsensembles waarin de historie van het rivierenlandschap nog herkenbaar is;
- Bouw in de meest dynamische landschapsensembles aan een vernieuwde robuuste landschappelijke groenstructuur waarbinnen de grootschalige bedrijvigheid en verstedelijking ontwikkelingsruimte heeft;
- Accentueer de kruisingen van de bovenregionale stromen (rivieren, snelwegen, et cetera) door het landschap;
- Sluit aan op de stuwende krachten achter de ontwikkeling van het landschap.

Deze punten zijn nog steeds van toepassing.

1.2 Het LOP West Betuwe 2022 bouwt voort op het LOP uit 2008 met vijf nieuwe uitvoeringsstrategieën

In het LOP West Betuwe 2022 staan nieuwe uitvoeringsstrategieën met nieuwe ideeën die uitvoering geven aan de vier kernpunten die in het LOP uit 2008 staan. Dit zijn strategieën om ook de huidige opgaven aan te gaan. In het LOP worden het 'sporen' genoemd.

- Spoor 1: 'Gemeente, zorg dat de basis goed is'.
Dat houdt in dat de gemeente haar eigendommen landschappelijk verantwoord inricht en beheert.
- Spoor 2: 'Gemeente, stimuleer en inspireer initiatieven van onderop'.
Deze strategie bouwt voort op het werk van de gebiedsmakelaars en de kernagenda's.
- Spoor 3: 'UIT(me)ERWAARDE'.
Deze strategie zet in op het halen van nog meer waarde uit de uiterwaarden in aanvulling op het succesvolle landelijke programma 'Ruimte voor de rivier'.
- Spoor 4: 'Blauwe boezem en groene ribbenkast'.
Dit spoor geeft invulling aan verschillende klimaatopgaven en biedt inspiratie voor hoe dat kan in de komgebieden.
- Spoor 5: 'Flexibele klimaatkwartieren maken'.

Ook dit spoor geeft invulling aan verschillende klimaatopgaven, maar doet dat juist op de oeverwallen en de overgangen van oeverwal naar kom. De strategie zet in op het versterken en benadrukken van landschappelijke structuren, vooruitlopend op de ontwikkelingen die onvermijdelijk gaan komen. Als een maatpak waar de ontwikkelingen in kunnen groeien.

1.3 De landschapsensembleboeken uit 2008 zijn geactualiseerd

De ensembleboeken uit 2008 bevatten verouderde informatie en verwijzingen. De nieuwe ensembleboeken zijn afgestemd op de streekgidsen van de provincie Gelderland die in ontwikkeling zijn en de omgevingsverordening van de provincie Gelderland. Vooral de zeven landschapsensembleboeken zijn een inspiratiebron voor inwoners met een idee of initiatief, omdat ze concreter ingaan op een specifiek deelgebied.

1.4 Het LOP en de omgevingsvisie zijn op elkaar afgestemd

Samen met andere beleidsstukken is het LOP uit 2008 gebruikt voor het opstellen van de omgevingsvisie.

Het LOP West Betuwe 2022 is een nadere uitwerking, op het gebied van landschap, van de omgevingsvisie en de daarin benoemde kernambities. Die kernambities zijn: Toekomstbestendige en leefbare kernen; Dé fruitgemeente van Nederland en; Beleefbaar rivierenlandschap.

Het LOP is een inspiratiedocument om ervoor te zorgen dat het landschap te herkennen blijft als rivierenlandschap, ondanks de ontwikkelingen die in de omgevingsvisie staan.

De nieuwe ideeën in het LOP West Betuwe 2022 zijn input voor de actualisatie van de omgevingsvisie.

1.5 Input van inwoners en betrokkenen is verwerkt in het LOP

Op 2 november 2021 heeft een beeldvormende raadsvergadering plaatsgevonden, waarvoor organisaties die betrokken zijn bij het landschap actief zijn uitgenodigd. Ook inwoners waren welkom op deze avond. De resultaten van deze avond zijn verwerkt in het LOP.

Daarnaast heeft een overleg plaatsgevonden met verschillende organisaties en verenigingen die betrokken zijn bij het landschap. Dit overleg vond plaats in het proces van de omgevingsvisie en had raakvlak met het proces van het LOP. Bij dit overleg is besproken welke landschappelijke doelen en uitgangspunten een plek moeten hebben in de omgevingsvisie, welke een plek moeten hebben in het omgevingsplan en welke een plek moeten hebben in het LOP.

Als laatste is het uiteindelijke LOP voorgelegd aan de organisaties die aanwezig waren bij de eerdergenoemde beeldvormende raadsvergadering en bij het eerdergenoemde overleg.

Kanttekeningen

1.1 Het LOP is een visiedocument en dus geen toetsingskader of uitvoeringsbeleid

Het toetsingskader voor onder andere het landschap is vastgelegd in het erfgoedbeleid. Dit zorgt ervoor dat het landschap goed beschermd is. Verder moet er na vaststelling van het LOP nog een

uitvoeringsprogramma worden opgesteld om de beschreven visie te bereiken. Dat zal niet lukken als er onvoldoende budget is.

Communicatie

Na vaststelling van het LOP worden de stukken gepubliceerd en actief gedeeld met initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen.

Uitvoering/Planning/Financiën

Na vaststelling van het LOP gaan we verder met het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Daarin staan projecten die (gezamenlijk) tot doel hebben de in het LOP beschreven visie te bereiken. Voorbeelden zijn het stimuleren van erfbeplantingsplannen, het faciliteren van voedselbossen en ecodorpen en het helpen van agrariërs bij de inpassing van agrarisch natuurbeheer in hun bedrijfsvoering, waarbij ook doelen als waterberging en versterking van biodiversiteit gerealiseerd kunnen worden op lokale schaal.

Het uitvoeringsprogramma wordt opgesteld voor de jaren 2022 tot en met 2025. Daarbij zijn de huidige budgetten uitgangspunt en die kunnen eventueel aangevuld worden met verkregen provinciale subsidies. Op dit moment zijn de volgende budgetten beschikbaar in de begroting:

- In de bestemmingsreserve Landschap zit een vrij besteedbaar bedrag van €31.638,47 dat hiervoor ingezet kan worden;
- in de meerjarenbegroting wordt een structureel bedrag van 12.500 euro toegevoegd aan deze bestemmingsreserve;
- in het uitvoeringsprogramma van het Recreatie & Toerisme-beleid is structureel 40.000 euro beschikbaar voor het onderhoud van routestructuren. Hier valt het beheer van de klompenpaden onder.

Als voor het uitvoeringsprogramma meer budget nodig blijkt te zijn komen we daarop terug bij de integrale afweging van nieuw beleid bij de Begrotingsbehandeling 2023. Blijkt dat het huidige budget toereikend is dan wordt het uitvoeringsprogramma vastgesteld door het college en ter informatie aangeboden aan de raad.

Evaluatie

N.v.t.

Risicoparagraaf

<u>Risico omschrijving</u>	<u>Soort risico</u>	<u>Kans</u>	<u>Effect</u>	<u>Beheersingsmaatregel</u>
Hoeveelheid projecten waarvoor LOP inspiratie biedt (woningbouw, kernagenda's, klimaatadaptatie) wordt zo groot dat huidige	Personeel	Gemiddeld	LOP wordt omzeild, waardoor ontwikkelingen niet landschappelijk verantwoord plaatsvinden	Toepassing LOP wordt uitgelegd aan collega's zodat basiskennis gedeeld wordt

11 maart 2022

Kenmerk GZDGWB387974/388013

Pagina 5 van 6

personeelsbezetting
te klein is.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe

de loco-secretaris,

Philip Bosman

de burgemeester,

Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 februari 2022,

besluit:

1. Het Landschapsontwikkelingsplan West Betuwe 2022 vast te stellen, als aanvulling op het LOP uit 2008, samen met de zeven bijbehorende landschapsensemblesboeken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 26 april 2022, nummer 050,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop